Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

►**B**

RÅDETS DIREKTIV

av den 15 december 1969

om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kristallglas

(69/493/EEG)

(EGT L 326, 29.12.1969, s. 36)

Ändrat genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
►**A1**	Anslutningsakten för Danmark, Irland, Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland (*)	L 73	14	27.3.1972
	(anpassad genom rådets beslut av den 1 januari 1973)	L 2	1	1.1.1973
►**A2**	Anslutningsakten för Grekland (*)	L 291	17	19.11.1979
►**A3**	Anslutningsakten för Spanien och Portugal (*)	L 302	23	15.11.1985

(*) Denna rättsakt finns inte publicerad på svenska.

▼B

RÅDETS DIREKTIV

av den 15 december 1969

om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kristallglas

(69/493/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ([1]),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande, och

med beaktande av följande:

Användningen av en särskild beteckning för produkter av kristallglas och de åtaganden detta innebär i fråga om produkternas sammansättning omfattas av skilda regler i vissa medlemsstater. Sådana skillnader är ett hinder för handeln med sådana produkter och kan leda till en snedvridning av konkurrensen inom gemenskapen.

Dessa hinder för upprättandet av en väl fungerande gemensam marknad kan avlägsnas om alla medlemsstater antar gemensamma produktkrav.

Syftet med de gemenskapsbestämmelser som nu läggs fram i fråga om beteckningarna för olika slag av kristallglas och dessas egenskaper är att skydda såväl köparna som de tillverkare som följer bestämmelserna mot förfalskningar.

För att ett system med gemenskapsregler skall kunna genomföras krävs det att standardmetoder fastställs för att bestämma de fysikaliska och kemiska egenskaperna hos produkter av kristallglas som bär de beteckningar som fastställs i detta direktiv.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Detta direktiv skall tillämpas på produkter som omfattas av nummer 70.13 i Gemensamma tulltaxan.

Artikel 2

Medlemsstaterna skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att sammansättningen, tillverkningsegenskaperna och märkningen av de produkter som avses i artikel 1 samt alla former av publicitet för sådana produkter överensstämmer med de definitioner och regler som fastställs i detta direktiv och dess bilagor.

Artikel 3

Medlemsstaterna skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att förhindra att beteckningarna i kolumn b i bilaga 1 används kommersiellt för produkter som inte har de motsvarande egenskaper som anges i kolumn d-g i bilaga 1.

Artikel 4

1. Om en produkt som omfattas av detta direktiv bär en av beteckningarna i kolumn b i bilaga 1, får den även förses med den motsva-

([1]) EGT nr C 108, 19.10.1968, s. 35.

▼B

rande identifieringssymbol som återges och beskrivs i samma bilaga i kolumnerna h och i.

2. Om en beteckning som förekommer i kolumn b eller c i bilaga 1 eller en beteckning som kan förväxlas med någon av dem förekommer i ett varumärke, ett företagsnamn eller någon annan text på förpackningen som väsentlig del, som adjektiv eller ordstam, skall medlemsstaterna vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att detta varumärke eller företagsnamn eller denna text omedelbart föregås av följande, i mycket framträdande skrift:

a) Produktens beteckning, om den har de egenskaper som anges i kolumn d-g i bilaga 1.

b) Fullständig uppgift om produktens faktiska egenskaper, om dessa inte återfinns i kolumn d-g i bilaga 1.

Artikel 5

De beteckningar och identifieringssymboler som återges i bilaga 1 får användas på samma etikett.

Artikel 6

Endast de metoder som fastställs i bilaga 2 skall användas för att kontrollera att produkter som bär beteckningar och identifieringssymboler har de motsvarande egenskaper som anges i kolumn d-g i bilaga 1.

Artikel 7

Produkter som är avsedda för export från gemenskapen skall inte omfattas av bestämmelserna i detta direktiv.

Artikel 8

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta direktiv inom 18 månader efter dagen för anmälan och skall genast underrätta kommissionen om detta. Efter anmälan av detta direktiv skall medlemsstaterna även underrätta kommissionen om alla förslag till lagar och andra författningar som de avser att anta inom det område som omfattas av detta direktiv. Underrättelsen skall lämnas i så god tid att kommissionen hinner lämna synpunkter på förslaget.

Artikel 9

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

▼B

BILAGA 1

FÖRTECKNING ÖVER KRISTALLGLASSORTER

Nr	Beteckning på glassort		Egenskaper				Märkning	
		Förklaringar	Metalloxider (%)	Densitet	Brytningsindex	Ythårdhet	Symbolens form	Anmärkningar
— a —	— b —	— c —	— d —	— e —	— f —	— g —	— h —	— i —
1	CRISTAL SUPÉRIEUR 30 % CRISTALLO SUPERIORE 30 % HOCHBLEIKRISTALL 30 % VOLLOODKRISTALL 30 % ►A1 FULL LEAD CRYSTAL 30 % KRYSTAL 30 % ———— ◄ ►A2 κρύσταλλα υψηλής περιεκτικότητος σε μόλυβδο ◄ ►A2 30 % ◄ ►A3 CRISTAL SUPERIOR 30 % CRISTAL DE CHUMBO SUPERIOR 30 % ◄	Beteckningarna kan användas fritt oavsett ursprungs- och destinationsland. Procenttalet avser blyoxidhalt	PbO ≥ 30 %	≥ 3,00	x		◯	Rund etikett, färg: guld ∅ ≥ 1 cm
2	CRISTAL AU PLOMB 24 % CRISTALLO AL PIOMBO 24 % BLEIKRISTALL 24 % LOODKRISTALL 24 % ►A1 LEAD CRYSTAL 24 % KRYSTAL 24 % ———— ◄ ►A2 μολυβδούχα κρύσταλλα ◄ ►A2 25 % ◄ ►A3 μολυβδούχα κρύσταλλα ◄ ►A3 24 % ◄ ►A3 CRISTAL AL PLOMO ◄ ►A3 24 % ◄ ►A3 CRISTAL DE CHUMBO ◄ ►A3 24 % ◄		PbO ≥ 24 %	≥ 2,90	x			

Nr	Beteckning på glassort	Förklaringar	Egenskaper				Märkning	
			Metalloxider (%)	Densitet	Brytningsindex	Ythårdhet	Symbolens form	Anmärkningar
— a —	— b —	— c —	— d —	— e —	— f —	— g —	— h —	— i —
3	CRISTALLIN VETRO SONORO SUPERIORE KRISTALLGLAS KRISTALLINGLAS (1) SONOORGLAS (2) ►A1 CRYSTAL GLASS, CRYSTALLIN KRYSTALLIN ————— ◄ ►A2 υαλοκρύσταλλα ◄ ►A3 VIDRIO SONORO SUPERIOR VIDRO SONORO SUPERIOR ◄	Endast språket eller språken i det land där varorna släpps ut på marknaden får användas i beteckningen. Undantag: På den tyska marknaden får pressglass med 18% PbO och en densitet på minst 2,7 säljas under beteckningen ”PRESSBLEIKRISTALL” eller ”BLEIKRISTALL GEPRESST”(med versaler).	ZnO BaO K_2O PbO var för sig eller kombinerat ≥ 10 %	≥ 2,45	nD ≥ 1,520		□	Kvadratisk etikett, färg: silver, sida: ≥ 1 cm
4	VERRE SONORE VETRO SONORO KRISTALLGLAS SONOORGLAS ►A1 CRYSTAL GLASS, CRYSTALLIN KRYSTALLIN ————— ◄ ►A2 υαλοκρύσταλλα ◄ ►A3 VIDRIO SONORO VIDRO SONORO ◄		BaO PbO K_2O var för sig eller kombinerat ≥ 10 %	≥ 2,40		Vickers — 550 ± 20	△	Etikett i form av en liksidig triangel, färg: silver, sida: ≥ 1 cm

x nD ≥ 1,545 som kriterium för en ytterligare bestämning vid import.

(1) I Belgien

(2) I Nederländerna

▼B

BILAGA 2

METODER FÖR BESTÄMNING AV DE KEMISKA OCH FYSIKALISKA EGENSKAPERNA HOS KRISTALLGLASSORTERNA

1. KEMISKA ANALYSER

1.1 **BaO och PbO**

1.1.1 *Bestämning av BaO + PbO*

Väg med en noggrannhet av 0,0001 g upp cirka 0,5 g glaspulver, och för över till en platinaskål. Fukta med vatten och tillsätt därefter 10 ml 15-procentig svavelsyralösning och 10 ml hydrofluorsyra. Hetta upp i sandbad tills vit ånga avges. Låt svalna och behandla på nytt med 10 ml hydrofluorsyra. Hetta upp tills vit ånga åter framträder. Låt svalna och skölj av skålens sidor med vatten. Hetta upp på nytt tills vit ånga åter framträder. Låt svalna och tillsätt försiktigt 10 ml vatten och för över detta till en 400 ml bägare. Skölj skålen flera gånger med 10-procentig svavelsyralösning och späd till 100 ml med samma lösning. Koka under 2—3 minuter. Låt stå över natten.

Filtrera genom en filtrerdegel med porositet 4; skölj först med 10-procentig svavelsyralösning, sedan två, tre gånger med etylalkohol. Torka i ugn under en timma vid 150 °C. Väg $BaSO_4$ + $PbSO_4$.

1.1.2 *Bestämning av BaO*

Väg, med en noggrannhet av 0,0001 g, upp cirka 0,5 g glaspulver, och för över till en platinaskål. Fukta med vatten och tillsätt därefter 10 ml hydrofluorsyra och 5 ml perklorsyra. Hetta upp i sandbad tills vit ånga avges.

Låt svalna och tillsätt ytterligare 10 ml hydrofluorsyra. Hetta upp tills vit ånga åter framträder. Låt svalna och skölj av skålens sidor med destillerat vatten. Hetta upp igen och indunsta tills innehållet är nästan torrt. Lös upp på nytt i 50 ml 10-procentig saltsyra och värm försiktigt för att underlätta upplösningen. För över till en 400 ml bägare och späd med vatten till 200 ml. Koka upp och låt vätesulfid strömma genom den varma lösningen. När blysulfidfällningen sjunker till botten, avbryt vätesulfidströmningen. Filtrera genom fint filtrerpapper och skölj med kallt vatten mättat med vätesulfid.

Koka filtraten och reducera dem sedan om så krävs genom indunstning till 300 ml. Tillsätt 10 ml 10-procentig svavelsyralösning till den kokande blandningen. Ta av från värmen och låt stå minst fyra timmar.

Filtrera genom ett fint filtrerpapper och skölj med kallt vatten. Kalcinera fällningen till 1 050 °C och väg $BaSO^4$.

1.2 **Bestämning av ZnO**

Indunsta filtratet från $BaSO_4$-separeringen till 200 ml. Neutralisera med ammoniak och med metylrött som indikator och tillsätt 20 ml svavelsyra N/10. Justera pH till 2 (med pH-mätare) genom att tillsätta svavelsyra N/10 eller kaustiksoda N/10 efter behov och fäll ut zinksulfiden genom att låta vätesulfid strömma genom lösningen. Låt fällningen sjunka under fyra timmar och samla därefter upp den på ett fint filtrerpapper. Skölj med kallt vatten mättat med vätesulfid. Lös upp fällningen på filtret genom att hälla 25 ml varm 10-procentig saltsyra genom det. Skölj filtret med kokande vatten tills en volym på cirka 150 ml uppnåtts. Neutralisera med ammoniak och med lackmuspapper som indikator och tillsätt därefter 1—2 g fast urotropin för att buffra lösningen till cirka pH 5. Tillsätt några droppar nyberedd 0,5-procentig lösning av xylenolorange i vatten och titrera med en N/10 lösning Complexon III tills den skära färgen övergår till citrongult.

▼B

1.3 **Bestämning av K_2O**

genom utfällning och vägning av kaliumtetrafenylborat.

Metod: Lös upp
2 g krossat och siktat glas i
2 ml koncentrerad HNO_3,
15 ml $NClO_4$ och
25 ml HF

i en platinaskål, först i vattenbad och sedan i sandbad. Efter det att tät rök av perklorsyra har avgivits (indunsta till torrhet), lös upp innehållet med 20 ml varmt vatten och 2—3 ml koncentrerad HCl.

För över till en 200 ml mätkolv och fyll på destillerat vatten till full volym.
*Reagens:*6-procentig natriumtetrafenylboratlösning. Lös upp 1,5 g reagens i 250 ml destillerat vatten. Avlägsna den återstående lätta grumligheten genom att tillsätta 1 g hydrerat aluminium. Skaka om under fem minuter och filtrera; se till att omfiltrera de första 20 ml av filtratet.

Lösning för sköljning av fällningen: framställ lite av kaliumsaltet genom fällning i en lösning av cirka 0,1 g KCl till 50 ml HCl 10 M; häll tetrafenylboratlösningen i denna under omrörning tills fällningen upphör. Filtrera genom glasfilterdegel. Skölj med destillerat vatten. Torka i exsickator vid rumstemperatur. Häll därefter 20—30 mg av saltet i 250 ml destillerat vatten. Rör om då och då. Tillsätt efter 30 minuter 0,5—1 g hydrerat aluminium. Rör om några minuter. Filtrera.

Analys: Mät upp en provmängd av syralösningen motsvarande cirka 10 mg K_2O. Späd till cirka 100 ml. Tillsätt långsamt reagenslösningen, cirka 10 ml per antagna 5 mg K_2O under lätt omröring. Låt stå högst 15 minuter och filtrera därefter genom en tarerad sinterdegel, porositet 3 eller 4. Skölj med sköljlösningen. Torka vid 120 °C under 30 minuter. Omräkningsfaktor K_2O = 0,13143.

1.4 **Toleranser**

± 0,1 i absolut värde för varje bestämning. Om analysen inom toleransramarna ger ett värde som är lägre än de fastställda gränserna (30, 24 eller 10 %) måste ett genomsnitt av minst tre analyser beräknas. Om detta genomsnitt är minst 29,95, 23,95 respektive 9,95 % skall glaset godkännas i de kategorier som motsvarar 30, 24 respektive 10 %.

2. FYSIKALISKA BESTÄMNINGAR

2.1 **Densitet**

Metod med användning av hydrostatisk våg med ± 0,01 noggrannhet. Ett prov på minst 20 g vägs i luft och nedsänkt i 20 °C varmt destillerat vatten.

2.2 **Refraktionsindex**

Mäts med hjälp av en refraktometer med ± 0,001 noggrannhet.

2.3 **Mikrohårdhet**

Vickershårdhet mäts enligt standarden ASTM E 92-65 (rev. 1965) men med en vikt på 50 g och med beräkning av genomsnittet av 15 bestämningar.